

**บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10
ในทัศนะของพนักงานสอบสวน ศึกษาเฉพาะกรณี 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้**
**The actual role and the expected role of the Police Forensic Science Center 10 Centre
in views of the inquiry officials: Case study in 3 southern border provinces**

พันตำรวจหญิงสุธินี เปี่ยมทอง¹ สุพรรณณี ไชยอำพร²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

²รองศาสตราจารย์ประจำคณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

¹sutinee2015@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนะของพนักงานสอบสวน ศึกษาเฉพาะกรณี 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบทบาทที่เป็นจริงในทัศนะของพนักงานสอบสวน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทดังกล่าว โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นพนักงานสอบสวนที่ปฏิบัติหน้าที่ ในสังกัดสถานีตำรวจในจังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส จำนวน 180 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนะของพนักงานสอบสวน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าความแตกต่าง เท่ากับ 0.49 ซึ่งอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน โดยพนักงานสอบสวนมีทัศนะต่อบทบาทที่คาดหวังในระดับสูงที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มงานตรวจยาเสพติด, กลุ่มงานตรวจลายนิ้วมือแฝง และกลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ตามลำดับ และมีทัศนะ ต่อบทบาทที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มงานตรวจเอกสาร, กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์ และกลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า พนักงานสอบสวนที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพด้านนิติวิทยาศาสตร์และการจัดทำฐานข้อมูลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 กับพนักงานสอบสวนที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม มีทัศนะต่อบทบาทที่เป็นจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

คำสำคัญ บทบาทที่เป็นจริง, บทบาทที่คาดหวัง, พนักงานสอบสวน, 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

Abstract

The purposes of this research were study the comparison between the actual role and the expected role of the Police Forensic Science Center 10, in the views of the inquiry officials: case study in 3 southern border provinces. And to study the factors that influence the actual role in the views of inquiry officers along with the problems, obstruction and suggestions of the role. The samples used in this study were inquiry officials that officiate under the police station in Yala, Pattani and Narathiwat, total of 180 people. Questionnaire used as instrument to collected data. Data analysis used SPSS, and statistics used percentage, average, and standard deviation.

The results of the study showed that the inquiry officer's views on the actual role and expected role of the Police Forensic Science Center 10, overview was at a high level; with the difference was 0.48 which is a similar level. The officer's view on the expected role in the third highest priority includes Narcotics Identification, Latent Fingerprint Identification, and Firemen and Ammunition Identification, respectively. The officer's view on the actual role in the third lowest priority includes Document Examination, Chemical-Physical Examination and Crime Scene Investigation, respectively. And also found that officers that passed training on enhance forensic science program and enhance forensic database in the southern provinces of the Police Forensic Science Center 10, with the officers that do not passed training program have attitude on the actual role different statistical significance .05 levels.

Key words: The actual role, The expected role, Inquiry officers, 3 Southern border provinces

บทนำ

จากสถานการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองที่มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์อันยาวนานตั้งแต่ในอดีต โดยได้กลับมาทวีความรุนแรงขึ้นอีกครั้งหนึ่งในปี พ.ศ. 2547 จากเหตุการณ์ปล้นปืนจากค่ายกรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จนปัจจุบันนี้ยังไม่มีทีท่าว่าจะสงบลงเมื่อใด ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ เศรษฐกิจ สังคม และด้านจิตวิทยาอย่างประเมินค่ามิได้ อีกทั้งยังมีการบิดเบือนว่าเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยภาครัฐได้ดำรงความพยายามในการแก้ไขปัญหา กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วน ทুমุเทศรรพกำลังทุกด้านทั้งงบประมาณ กำลังคน กำลังทหารและผลักดันโครงการต่างๆ มากมาย ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบดังกล่าว แต่เนื่องจากเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อนมีความสลับซับซ้อน อีกทั้งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังคงมีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ทำให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปด้วยความยากลำบาก

จากสถานการณ์ปัญหาความไม่สงบดังกล่าวปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการแก้ไขปัญหา คือ “การอำนวยความสะดวก” ซึ่งค่อนข้างจะมีปัญหา ที่ถูกกล่าวถึงกันมากก็คือการจับกุมผู้ต้องสงสัย มาดำเนินคดีมีการใช้อำนาจบังคับ ใช้วิธีการสอบสวนที่ไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายในระหว่างที่ผู้ต้องสงสัย ถูกควบคุมตัว เมื่อเกิดเหตุการณ์พยานบุคคลมีน้อยมาก มีคดีที่ไม่สามารถจับตัวผู้ต้องหาได้จำนวนมาก เมื่อมีการสั่งฟ้องและส่งตัวขึ้นสู่ศาล มีจำนวนไม่น้อยที่ศาลพิพากษายกฟ้องด้วยข้อจำกัดด้านพยานหลักฐาน สิ่งเหล่านี้ทำให้ประชาชนไม่ยอมรับและไม่เชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ไม่ใช่คำตอบสุดท้ายหรือทั้งหมดในการดำเนินคดีความมั่นคง แต่ก็ยังเป็นทางออกหนึ่งในการพิสูจน์ความจริงที่จะนำผู้กระทำผิดที่แท้จริงมาลงโทษ โดยจากผลงานวิจัยโดยสำนักงานอัยการคดีแรงงานภาค 9 จังหวัดสงขลา ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของรัฐในการดำเนินคดีความมั่นคงกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ศึกษากรณี 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (สงขลา, ปัตตานี, ยะลา, นราธิวาส) ห้วงเดือน มกราคม 2547 - 31 กรกฎาคม 2555 พบว่ามีสถิติเหตุการณ์เกิดขึ้นทั้งหมด 14,075 ครั้ง เป็นคดีความมั่นคง 7,918 คดี พนักงานสอบสวนส่งสำนวนคดีถึงอัยการ 4,686 คดี พนักงานอัยการสั่งฟ้องในชั้นศาลเพียง 907 คดี และศาลฎีกามีคำพิพากษาถึงที่สุดเพียง 18 คดี เท่านั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของกระบวนการยุติธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เช่น กระบวนการยุติธรรม ในภาพรวมมีความล่าช้า พยานบุคคลมีน้อยมาก คำรับสารภาพหรือชดทอความเป็นพยานบอกเล่า งานนิติวิทยาศาสตร์มีความสำคัญแต่ยังไม่สมบูรณ์ (ศศิณ สุขจรัส และคณะ, 2555) จากปัญหาดังกล่าว จึงเป็นจุดเริ่มต้นในการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ในภาคใต้ โดยได้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบงาน ในกระบวนการยุติธรรม และการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การคลี่คลายคดีประสบความสำเร็จ สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างชัดเจน สร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นให้กับพี่น้องประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 เป็นหน่วยงานระดับกองบังคับการ สังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหน้าที่สำคัญในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานของกลางที่ได้จากสถานที่เกิดเหตุ สนับสนุนการอำนวยความสะดวกความยุติธรรมแก่พนักงานสอบสวนในคดีต่างๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำคนผิดที่แท้จริงมาลงโทษ และที่สำคัญคือ การปกป้องผู้บริสุทธิ์จากการถูกกล่าวหา ปัจจุบันทั้งฝ่ายปฏิบัติการ และฝ่ายกระบวนการยุติธรรม ได้มีการใช้หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 เป็นหลักในการดำเนินคดี ซึ่งส่งผลให้สถานการณ์ปัญหาลดลงในปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามปัญหายังไม่ได้หมดไป จึงจำเป็นต้องพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในการก่อเหตุรุนแรงที่มีรูปแบบหลากหลายมากขึ้น และเนื่องจากพนักงานสอบสวนเป็นบุคคลสำคัญที่เป็นต้นทางของกระบวนการยุติธรรม ในการฟ้องคดีของพนักงานอัยการ และศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 มีหน้าที่ในการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานสนับสนุนแก่พนักงานสอบสวนเพื่อนำคนผิดที่แท้จริงมาลงโทษ และปกป้องผู้บริสุทธิ์จากการถูกกล่าวหา ซึ่งผลทางคดีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคลโดยตรง ดังนั้นในการศึกษาถึงบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนะของพนักงานสอบสวนจึงมีความสำคัญ โดยมีคำถามวิจัยว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์

หลักฐาน 10 ในทัศนะของพนักงานสอบสวนเป็นอย่างไร มีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับทัศนะของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริง และพนักงานสอบสวนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และบทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 อย่างเป็นจริง ซึ่งผลการศึกษาคือจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้นำเสนอเพื่อปรับปรุงบทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนางาน พิสูจน์หลักฐานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และนำเสนอเชิงนโยบาย ตลอดจนวางแผนการพัฒนางานพิสูจน์หลักฐานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ สร้างการยอมรับและความเชื่อมั่นในการอำนวยความสะดวก เพื่อนำสันติสุขกลับคืนมาสู่พี่น้องประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้โดยเร็วต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนะของพนักงานสอบสวน ศึกษาเฉพาะกรณี 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนะของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับบทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้ ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทเป็นแนวทางในการศึกษา เนื่องจากเห็นว่าจะทำให้เข้าใจบทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ดียิ่งขึ้น โดยมีนักคิดหลายท่านได้ให้ความหมายของบทบาทไว้ (ทิตยา สุวรรณชะฎ, 2509; นิตย์ ประจงแต่ง, 2548; ณีฎฐพร ชินบุตร, 2547; บุญตา ไส้เลิศ, 2550; ปรีชา สุวังบุตร, 2547; ยนต์ ชุ่มจิต, 2528; สนิท สัมภกรการ, 2510; สนิชร์ คำเหมือน, 2550; สุชา จันทน์เอม, 2520; สำเรง กล้าหาญ, 2549; อัจฉรา พุ่มมณีกร, 2537; อุทัย หิรัญโต, 2526; Levinson, 1971; Linton, 1954; Yong and Mack, 1959) สรุปได้ว่า บทบาทเป็นสิ่งที่ติดตัวบุคคลเรามาตั้งแต่เกิด เป็นพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคลหรือองค์กร ซึ่งอยู่ในฐานะหรือตำแหน่งหรือสถานภาพอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งถูกคาดหวัง โดยสังคม และสังคมได้กำหนดให้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือกำหนดโดยบังคับเป็นกฎหมายให้ปฏิบัติตาม ในสถานภาพหนึ่งๆ บุคคลอาจต้องแสดงหลายบทบาท และการปฏิบัติตามบทบาทจะมีมากน้อยหรือทำได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับระดับความเข้าใจ การรับรู้ และการยอมรับบทบาทนั้น

สำหรับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังได้มีนักคิดหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ (ชุ่มจิต, 2528; ทิตยา สุวรรณชะฎ, 2509; พังวี วรรกวิน, 2522; ระเบียบ คำเขียน, 2546; สงวน สุทธิเลิศอรุณ, 2527; สงวนศรี วิรัชชัย, 2524; อรุณ รักธรรม, 2528; Alport, 1967; Broom & Phillips, 1997; Cohen, 1978; Gardner, 1959; Linton, 1954; Murrey, 1968;) สรุปได้ว่า

“บทบาทที่คาดหวัง” เป็นบทบาทที่อยู่ในระดับของความคิดส่วนบุคคล หรือเป็นความคาดหวังของบุคคล หรือสังคมที่ต้องการให้บุคคลหรือองค์กรแสดงบทบาทนั้นๆ เป็นระดับที่บุคคลปรารถนาไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งมีความสำคัญ เนื่องจากจะทำให้มีการตอบสนองความต้องการของผู้ที่คาดหวัง และเนื่องจากพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานต่างมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันโดยตรง ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อต้องการให้เกิดการตอบสนองต่อบทบาทที่คาดหวังของพนักงานสอบสวน โดยจะนำผลการศึกษาไปใช้นำเสนอเป็นแนวทางในการปรับปรุงบทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ให้ดียิ่งขึ้น โดยพนักงานสอบสวนมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

“พนักงานสอบสวน” ถือได้ว่าเป็นเจ้าพนักงานตามกฎหมาย มีอำนาจหน้าที่ทำการสอบสวนความผิดอาญาที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินการทั้งหลายอื่นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดไว้ ทำความเห็นทางคดีที่ได้สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานมาแล้วว่ามีความเห็นสั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้อง หรืองดการสอบสวน นอกจากที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งที่กำหนดไว้โดยเคร่งครัดแล้ว ยังต้องพึงยึดถือปฏิบัติตามจรรยาบรรณของพนักงานสอบสวน เพื่อให้การสอบสวนมีประสิทธิภาพและมีให้เกิดข้อบกพร่องและเสียหายต่อทางราชการได้

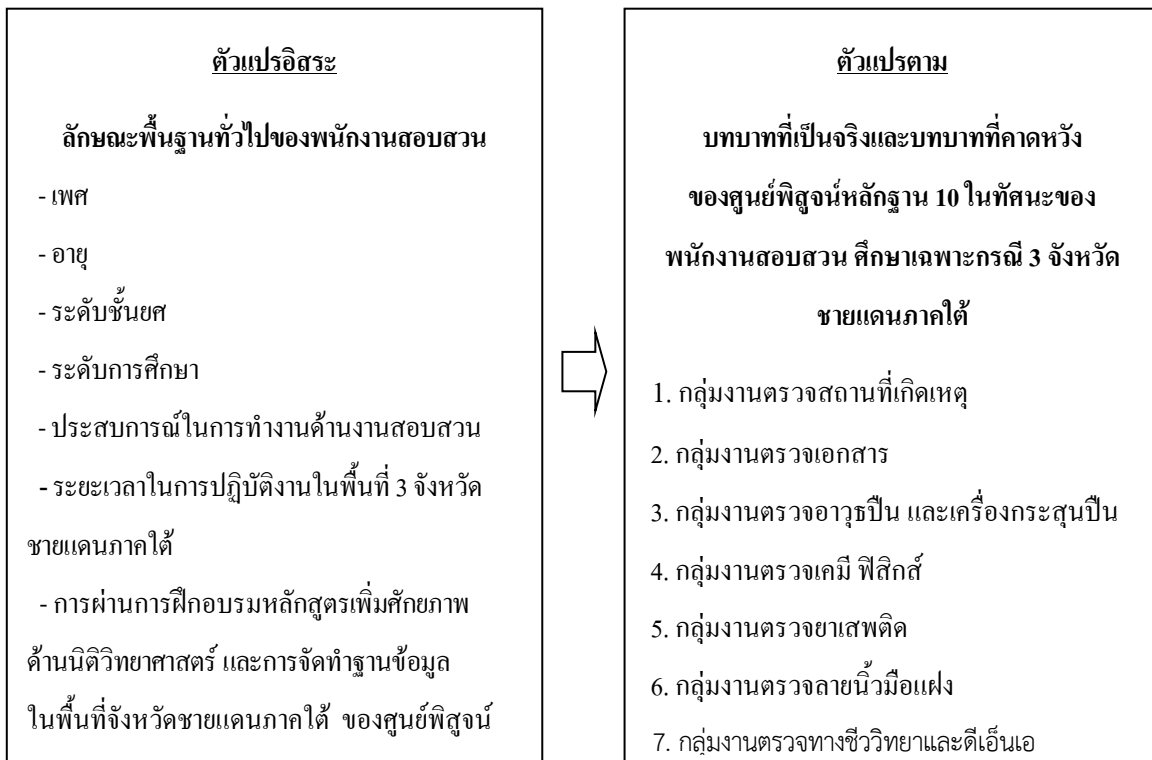
และสำหรับ **“บทบาทที่เป็นจริง”** ตามที่นักศึกษาคิดค้นกล่าวข้างต้น ได้ให้ความหมายไว้นั้น สรุปได้ว่า หมายถึง บทบาทที่เจ้าของสถานภาพแสดงหรือปฏิบัติออกมาจริงตามตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งขึ้นอยู่กับความเชื่อ ความคาดหวัง และการรับรู้ของแต่ละบุคคล ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงบทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนะของพนักงานสอบสวน ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดให้ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 มีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการตรวจพิสูจน์หลักฐานวัตถุพยานของกลางที่เก็บรวบรวมจากสถานที่เกิดเหตุในคดีต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 7 กลุ่มงาน ดังนี้

1. **กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ** มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุในคดีต่างๆ งานถ่ายภาพ เพื่อสนับสนุนพนักงานสอบสวนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10
2. **กลุ่มงานตรวจเอกสาร** มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจพิสูจน์เอกสาร วัตถุ ร่องรอย และเงินตราปลอมแปลง
3. **กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน** มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจชันวิธี การตรวจเปรียบเทียบเครื่องกระสุนปืน ตรวจชนิดขนาดของอาวุธปืน และร่องรอยบนวัตถุ
4. **กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์** มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานและ ของกลางในคดีต่าง ๆ ซึ่งเป็นงานตรวจพิสูจน์ที่ต้องใช้หลักวิชาทางเคมีและฟิสิกส์ เช่น สารเคมี น้ำมันเชื้อเพลิง วัตถุปลอมปน (ทอง, นาก) รอยขูดลบหมายเลขบน โลหะ มิเตอร์ไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า กระจก ดิน หิน ทราชัย เส้นใย สี การตรวจเปรียบเทียบวัตถุพยานต่าง ๆ
5. **กลุ่มงานตรวจยาเสพติด** มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจพิสูจน์หลักฐานและของกลางในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด แหล่งผลิตยาเสพติดและยาพิษ

6. กลุ่มงานตรวจलयนิ้วมือแฝง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือ ฝ่ามือ ฝ่าเท้าแฝง

7. กลุ่มงานตรวจชีววิทยาและดีเอ็นเอ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานพิสูจน์พยานหลักฐาน และของกลางในคดีต่าง ๆ ซึ่งเป็นงานตรวจพิสูจน์ที่ต้องใช้หลักวิชาทางชีววิทยา เช่น โลหิต อสุจิ สารพันธุกรรม เส้นผม เส้นขน การตรวจเปรียบเทียบวัตถุพยานต่าง ๆ

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากกรอบแนวคิดในการศึกษา ตัวแปรอิสระในการศึกษาเป็นลักษณะพื้นฐานทั่วไปของพนักงานสอบสวน ซึ่งจะเป็ปัจจัยที่ทำนายความสัมพันธ์เกี่ยวกับทัศนะของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10

สมมติฐาน : พนักงานสอบสวนที่มีอายุ, ระดับชั้นยศ, ระดับการศึกษา, ประสบการณ์ในการทำงานด้านงานสอบสวน, ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้, การผ่านและไม่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพด้านนิติวิทยาศาสตร์ และการจัดทำฐานข้อมูล ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

ประชากรในการศึกษานี้ เป็นพนักงานสอบสวนที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบสำนวนคดีที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสถานีตำรวจ ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส รวมจำนวนทั้งสิ้น 319 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้หลักการคำนวณด้วยสูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 180 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มตัวอย่างตามโควตา (Quota sampling) โดยนำเอาสัดส่วนของประชากรในแต่ละสถานีตำรวจ (51 สถานี) มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยตามสัดส่วนร้อยละ แล้วใช้การเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

ตารางที่ 1 แสดงสัดส่วนของประชากรในแต่ละสถานีตำรวจกับจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	จำนวนสถานีตำรวจ	จำนวนพนักงานสอบสวน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ยะลา	17	106	60
ปัตตานี	15	102	58
นราธิวาส	19	111	62
รวม	51	319	180

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

โดยใช้แบบสอบถามซึ่งพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดบทบาทหน้าที่ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ประกอบด้วย 3 ส่วน โดยส่วนที่ 1 เป็นลักษณะพื้นฐานทั่วไปของพนักงานสอบสวน ส่วนที่ 2 บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในทัศนะของพนักงานสอบสวนที่มีต่อศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ส่วนที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ซึ่งตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน จากนั้นจึงนำไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .9819 จากนั้นจึงนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลบทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบ t - test และ F - test

ผลการศึกษา

ลักษณะพื้นฐานทั่วไปของพนักงานสอบสวน

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสำนวนคดี ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดสถานีตำรวจ (51 สถานี) ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และนราธิวาส จำนวน 180 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 98.89, มีอายุระหว่าง 20 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.00, ระดับชั้นยศ ร้อยตำรวจตรี - ร้อยตำรวจเอก คิดเป็นร้อยละ 75.56, มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.67, มีประสบการณ์ในการทำงานด้านงานสอบสวนน้อยกว่า 1 - 7 ปี คิดเป็นร้อยละ 72.20 รองลงมา 8 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.80 และ 16 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10, มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้อีกกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 และ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30 และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพด้านนิติวิทยาศาสตร์ และการจัดการฐานข้อมูลดีเอ็นเอ ปลายพิมพ์นิ้วมือ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 คิดเป็นร้อยละ 55.56

จากผลการศึกษาสามารถพิสูจน์สมมติฐานได้ดังนี้

จากการศึกษาพบว่า การผ่านและไม่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพด้านนิติวิทยาศาสตร์ และการจัดการฐานข้อมูลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 เป็นลักษณะพื้นฐานทั่วไป ที่เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับบทบาทที่เป็นจริง โดยมีข้อสังเกตดังนี้

พนักงานสอบสวนที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพด้านนิติวิทยาศาสตร์ และการจัดการฐานข้อมูลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 มีทัศนคติต่อบทบาทที่เป็นจริง แตกต่างจากผู้ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.689$, $Sig = .008$) โดยพบว่า ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.88$, $S.D. = 0.70$) มีทัศนคติต่อบทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในระดับที่ต่ำกว่าผู้ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม ($\bar{X} = 4.14$, $S.D. = 0.56$) ซึ่งอาจจะเนื่องมาจาก ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมจะมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 มากกว่า และจะใส่ใจ ในรายละเอียดในขั้นตอนต่างๆ มากกว่าผู้ที่ไม่ผ่านการฝึกอบรม จึงทำให้มีมาตรฐานที่สูงกว่า ซึ่งจะเป็นข้อเสนอให้ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ใช้เป็นแนวทางในการจัดการฝึกอบรมให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น และจัดให้พนักงานสอบสวนได้รับการฝึกอบรมอย่างทั่วถึงต่อไป

ผลการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนคติของพนักงานสอบสวน

จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมบทบาทที่คาดหวังของพนักงานสอบสวน อยู่ในระดับ “มาก” จากค่าเฉลี่ยคะแนนเต็ม เท่ากับ 5 โดยมีความคาดหวังต่อบทบาทกลุ่มงานตรวจยาเสพติดสูงที่สุด โดยอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ($\bar{X} = 4.61$, $S.D. = 0.51$) รองลงมา คือ กลุ่มงานตรวจลายนิ้วมือแฝง ($\bar{X} = 4.57$, $S.D. = 0.55$) กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน กลุ่มงานตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ ($\bar{X} = 4.55$, $S.D. = 0.51$, $\bar{X} = 4.55$, $S.D. = 0.59$ ตามลำดับ)

กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.55$) กลุ่มงานตรวจเอกสาร ($\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.61$) และกลุ่มงานที่มีค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังในระดับน้อยที่สุด เป็นกลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์ ($\bar{X} = 4.29, S.D. = 0.68$)

และพบว่าพนักงานสอบสวนมีทัศนคติต่อบทบาทที่เป็นจริงในกลุ่มงานตรวจยาเสพติดสูงที่สุด อยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.28, S.D. = 0.68$) รองลงมา คือ กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.71$) กลุ่มงานตรวจลายนิ้วมือแฝง กลุ่มงานตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.84, \bar{X} = 4.05, S.D. = 0.87$ ตามลำดับ) กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.65$) กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์ ($\bar{X} = 3.77, S.D. = 0.84$) และกลุ่มงานที่มีค่าเฉลี่ยบทบาทที่เป็นจริงในระดับน้อยที่สุดเป็นกลุ่มงานตรวจเอกสาร ($\bar{X} = 3.73, S.D. = 0.87$)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย “บทบาทที่คาดหวัง” และ “บทบาทที่เป็นจริง” ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนคติของพนักงานสอบสวน (ภาพรวม)

อันดับที่	บทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10	(\bar{X})	อันดับที่	บทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10	(\bar{X})
1	กลุ่มงานตรวจยาเสพติด	4.61	1	กลุ่มงานตรวจยาเสพติด	4.28
2	กลุ่มงานตรวจลายนิ้วมือแฝง	4.57	2	กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน	4.16
3	กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน	4.55	3	กลุ่มงานตรวจลายนิ้วมือแฝง	4.05
3	กลุ่มงานตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ	4.55	3	กลุ่มงานตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ	4.05
4	กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ	4.45	4	กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ	3.91
5	กลุ่มงานตรวจเอกสาร	4.34	5	กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์	3.77
6	กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์	4.29	6	กลุ่มงานตรวจเอกสาร	3.73

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ย “บทบาทที่คาดหวัง” และ “บทบาทที่เป็นจริง” ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนะของพนักงานสอบสวน (ภาพรวม)

อันดับที่	บทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10	บทบาทที่คาดหวัง	บทบาทที่เป็นจริง	ผลต่าง
1	กลุ่มงานตรวจอาชญาคดี	4.61	4.28	0.33
2	กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน	4.55	4.16	0.39
3	กลุ่มงานตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ	4.55	4.05	0.50
4	กลุ่มงานตรวจลายนิ้วมือแฝง	4.57	4.05	0.52
4	กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์	4.29	3.77	0.52
5	กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ	4.45	3.91	0.54
6	กลุ่มงานตรวจเอกสาร	4.34	3.73	0.61

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในทัศนะของพนักงานสอบสวน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อสังเกตคือ ค่าความแตกต่างระหว่างบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังมีความใกล้เคียงกันคือ เท่ากับ 0.49 ซึ่งอาจจะเนื่องมาจาก ห้วงปี 2547 ถึงปัจจุบัน ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ได้มีการพัฒนาหน่วยงานมากยิ่งขึ้นในหลายด้านจนทำให้ได้รับมาตรฐาน ISO/IEC 17020 : 2012 จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในด้านการตรวจพิสูจน์หลักฐาน ได้แก่ การตรวจสถานที่เกิดเหตุ คดีระเบิดและชีวิต การตรวจพิสูจน์อาวุธปืน และการตรวจลายนิ้วมือ ฝ่ามือแฝง นอกจากนี้ ยังได้คิดริเริ่มระบบ FID (Forensic integrated database system) ซึ่งเป็นระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลนิติวิทยาศาสตร์ ที่ได้มีการจดทะเบียนรับรองลิขสิทธิ์เรียบร้อยแล้ว ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการพัฒนางานด้านนิติวิทยาศาสตร์จนนับได้ว่าเป็นแบบอย่าง (Model) ในด้านการริเริ่มการพัฒนางานเกิดผลสัมฤทธิ์ปรากฏเห็นเป็นรูปธรรม ปัจจุบันมีองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ อัยการ ศาล ผู้พิพากษา ให้ความสนใจเข้าเยี่ยมชมและศึกษาคูงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งการทำงานที่มีมาตรฐานเหล่านี้ได้สะท้อนออกมา ในการปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานสอบสวน และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ การปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 จะทำให้พี่น้องประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถมั่นใจได้ ในกระบวนการพิสูจน์หลักฐานที่จะสามารถพิสูจน์ความผิด และนำคนผิดที่แท้จริงมาลงโทษ ตลอดจนสามารถปกป้องผู้บริโภคจากการถูกกล่าวหา ซึ่งผลที่ปรากฏทางคดีจะสามารถไขข้อข้องใจในกระบวนการยุติธรรม ที่ประชาชนมีต่อเจ้าหน้าที่รัฐได้อย่างชัดเจนประการหนึ่ง

อย่างไรก็ตามการปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในภาพรวม ที่ไม่เป็นไปตามบทบาทที่คาดหวังในทัศนะของพนักงานสอบสวนในทุกๆ กลุ่มงาน นั้น จากที่ผู้ศึกษาได้พูดคุยและสัมภาษณ์เชิงลึกกับพนักงานสอบสวน สรุปได้ว่า อาจเนื่องมาจากมีข้อจำกัดหลายประการ ได้แก่ การที่เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน 10 ต้อง

ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบซึ่งมีคดีความมั่นคงเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก มีความเสี่ยงในการลงพื้นที่ไปตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุเพื่อเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน ตลอดจนอาจมีข้อจำกัดในด้านกำลังพล โดยมีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่สอดคล้องกับปริมาณงานที่แท้จริง การได้รับจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือในการทำงานยังไม่เพียงพอ การได้รับค่าตอบแทนไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริง สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่โดยตรง และอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ **ณรงค์ กุลนิเทศ และคณะ (2554)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ มีปัญหาเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังขาดอุปกรณ์พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ และ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ **พัชรา สีนลอยมา และคณะ (2555)** ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้กับประชาชนด้านการรวบรวมพยานหลักฐานและการพิสูจน์หลักฐาน ซึ่งพบว่าปัญหาอุปสรรคในการอำนวยความสะดวกของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลที่ให้กับตำรวจไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการทำงาน รวมทั้งได้รับเงินเดือนไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริง ปัญหาด้านเครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูล ขาดแคลนยานพาหนะ เครื่องมือวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการตรวจพิสูจน์ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น พนักงานสอบสวนไม่สามารถเก็บรวบรวมพยานหลักฐานจากสถานที่เกิดเหตุได้ เนื่องจากขาดการป้องกันและรักษาสถานที่เกิดเหตุที่ดี ประชาชนไม่เห็นความสำคัญของวัตถุพยาน จึงเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุทำให้พยานหลักฐานสูญหายถูกทำลาย

สำหรับบทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ที่สามารถปฏิบัติจริงได้น้อยที่สุดในทัศนะของพนักงานสอบสวนโดยพิจารณาจากผลค่าเฉลี่ย ใน 3 อันดับแรก ได้แก่ กลุ่มงานตรวจเอกสาร กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์ และกลุ่มงานตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ ตามลำดับ โดยน่าจะมีสาเหตุ ดังนี้

1. กลุ่มงานตรวจเอกสาร มีหน้าที่ในการตรวจเอกสาร วัตถุร่องรอยและเงินตราปลอมแปลง เช่น การตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อ ตัวอักษรพิมพ์ดีด ชนิดกระดาษ ชนิดหมึก ร่องรอยการขูดลบแก้ไขเอกสารธนบัตรและเงินตรา รอยตราประทับแม่พิมพ์และเครื่องหมายการค้า และรูปรอยค้อนเหล็กตราประทับที่ไม้ของกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของบทบาทที่เป็นจริงในทัศนะของพนักงานสอบสวนในระดับน้อยที่สุดเป็นอันดับแรกนั้น ซึ่งจากการที่ผู้ศึกษาได้พูดคุยและสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ทำให้ทราบว่า อาจเนื่องมาจาก พนักงานสอบสวนอาจไม่ค่อยให้ความสำคัญเกี่ยวกับวัตถุพยานประเภทเอกสาร และไม่ทราบว่าศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ตรวจพิสูจน์วัตถุพยานประเภทเอกสารอะไรได้บ้างจึงส่งไปตรวจที่อื่น เช่น แผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์ที่ผู้ก่อเหตุรุนแรงโจรกรรมมาเพื่อก่อเหตุ แผ่นป้ายผ้าที่เขียนไว้เพื่อทำสงครามข้อมูลข่าวสาร หรือข้อความต่างๆ ที่ผู้ก่อเหตุรุนแรงเขียนบนแผ่นกระดาษหรือแผ่นป้ายต่างๆ และอีกประการหนึ่งที่พบมากคือพนักงานสอบสวนไม่สามารถหาตัวอย่างเปรียบเทียบได้ ทำให้ไม่สามารถตรวจพิสูจน์ได้ ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้พนักงานสอบสวนไม่ค่อยได้ใช้

บริการกลุ่มงานตรวจเอกสาร โดยส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ส่งวัตถุพยานของกลางประเภทเอกสารมาตรวจพิสูจน์ที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10

2. กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์ เป็นกลุ่มงานที่นำหลักการทางเคมีและฟิสิกส์มาประยุกต์ใช้ในการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานในคดีต่างๆ เช่น การตรวจหาชนิดของวัตถุระเบิด การตรวจสารเคมี น้ำมันเชื้อเพลิง สารไวไฟ วัตถุปลอมปน การตัดแปลงแก้ไขมิเตอร์ไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า การหลอมละลายของโลหะทองแดง เนื่องจากไฟฟาลัดวงจร การเปรียบเทียบกระจุก สี ดิน ทราย ลักษณะการขาดหรือการแตกหักของวัสดุ การตรวจเปรียบเทียบวัตถุพยานต่างๆ ตลอดจนการตรวจชนิดของเส้นใยจากป้ายผ้า ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุคดีต่างๆ โดยเฉพาะคดีความมั่นคงที่เกิดขึ้นจำนวนมากในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยของบทบาทที่เป็นจริงในทักษะของพนักงานสอบสวนในระดับน้อยที่สุด เป็นอันดับสอง ซึ่งจากการพูดคุยและสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ทำให้ทราบว่า อาจเนื่องมาจาก กลุ่มงานนี้เพิ่งเปิดให้บริการตรวจพิสูจน์ได้ไม่นานนัก ดังนั้น จึงอาจมีข้อจำกัดในเรื่องความพร้อมด้านอุปกรณ์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ สถานที่ห้องปฏิบัติการ ตลอดจนความพร้อมของผู้เชี่ยวชาญในการปรับตัวกับปริมาณงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่พิเศษที่มีงานคดีต่างๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก โดยเฉพาะคดีความมั่นคง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้การออกรายงานผลการตรวจพิสูจน์ล่าช้าในบางครั้ง ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับพนักงานสอบสวน

3. กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ เป็นการทำงานของนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งออกไปยังสถานที่เกิดเหตุในคดีต่างๆ เช่น วัตถุระเบิด ฆาตกรรม เพลิงไหม้ เพื่อค้นหาและตรวจเก็บวัตถุพยานด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีการจดบันทึกรายละเอียดลงในเอกสาร ภาพถ่าย ของสถานที่เกิดเหตุและหลักฐานต่างๆ ที่ตรวจพบ จัดทำแผนที่แผนผังของสถานที่เกิดเหตุ และส่งมอบวัตถุพยานเพื่อดำเนินการต่อไป โดยกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวัตถุพยานทั้งหมด ต้องเป็นไปตามหลักของห่วงโซ่การครองครองวัตถุพยาน (Chain of Custody) ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการตรวจเก็บวัตถุพยานและพยานหลักฐานต่างๆ ในสถานที่เกิดเหตุ ที่จะสามารถเชื่อมโยงไปสู่ผู้กระทำความผิดได้ ซึ่งพนักงานสอบสวนจึงมีทักษะเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แต่เห็นว่าสามารถปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงได้น้อยกว่า ที่คาดหวังไว้ อยู่ในระดับมาก โดยเป็นอันดับสาม ซึ่งจากการพูดคุยและสัมภาษณ์เชิงลึกกับเจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 และศึกษาจากเอกสารของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ทราบว่า อาจเนื่องมาจาก การที่เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานต้องปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบซึ่งมีคดีความมั่นคงเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ซึ่งในการลงพื้นที่ไปตรวจสถานที่เกิดเหตุเพื่อเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน มีความเสี่ยงและเป็นเป้าหมายของ ผู้ก่อเหตุรุนแรง ซึ่งบ่อยครั้งได้มีการรอบทำร้ายเจ้าหน้าที่ระหว่างการเดินทางเข้าออกสถานที่เกิดเหตุ และยังพบว่าบ่อยครั้งที่เมื่อเกิดเหตุขึ้นมักไม่มีการปิดกั้นสถานที่เกิดเหตุทันที เพื่อรักษาพยานหลักฐาน และรักษาสภาพของวัตถุพยาน อีกทั้งมักมีบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปเหยียบย่ำทำลายพยานหลักฐานในสถานที่เกิดเหตุ นอกจากนี้ อาจมีข้อจำกัดในด้านกำลังพล โดยมีจำนวนเจ้าหน้าที่ชุดตรวจสถานที่เกิดเหตุน้อยซึ่งไม่สอดคล้องกับปริมาณงานที่แท้จริงในพื้นที่ โดยเฉพาะเมื่อเกิดเหตุพร้อมๆ กันหลายจุดใน

พื้นที่ ตลอดจนข้อจำกัดด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยในการทำงานยังไม่เพียงพอ รวมถึงการได้รับค่าตอบแทน ไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริง สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อขวัญกำลังใจของเจ้าหน้าที่โดยตรง และอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติตามบทบาทที่เป็นจริงของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ในภาพรวม ที่ยังไม่เป็นไปตามบทบาทที่คาดหวังในทัศนะของพนักงานสอบสวน จึงยังต้องมีการพัฒนางานนิติวิทยาศาสตร์ให้มีความเข้มแข็งต่อไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. จากผลการศึกษา จะเป็นข้อมูลนำเสนอให้ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 พิจารณาปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของกลุ่มงานต่างๆ ให้ดียิ่งขึ้น โดยควรพิจารณาจัดการฝึกอบรมทบทวนเพิ่มเติมให้กับพนักงานสอบสวนให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ต่างๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในกระบวนการยุติธรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทุกคนสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดเหตุ และให้ความสำคัญในการรักษาสถานที่เกิดเหตุ โดยไม่เข้าไปเหยียบย่ำทำลายวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุ ตลอดจนชี้แจงข่าวสารต่างๆ ที่จำเป็นให้พนักงานสอบสวนได้ทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงาน มีผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ จะเป็นข้อเสนอแนะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัยและเพียงพอ ช่วยให้การตรวจพิสูจน์รวดเร็วมากยิ่งขึ้น การเพิ่มค่าตอบแทนและดูแลสวัสดิการเป็นพิเศษเพิ่มขึ้นให้กับเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจให้กับเจ้าหน้าที่ ตลอดจนการพิจารณาแก้ไขปัญหากำลังพลด้านการตรวจสถานที่เกิดเหตุ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณงานที่แท้จริงในพื้นที่

2. บทบาทของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 จำนวน 7 กลุ่มงาน ได้แก่ กลุ่มงานตรวจเอกสาร, กลุ่มงานตรวจทางเคมี พิสิกส์, กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ, กลุ่มงานตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ, กลุ่มงานตรวจลายนิ้วมือแฝง, กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน และกลุ่มงานตรวจยาเสพติด ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มงานปรากฏว่างานที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 อันดับแรก เป็นงานที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 ควรใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการทำงานการตรวจพิสูจน์วัตถุพยานของกลุ่มงานตรวจพิสูจน์ต่างๆ เพื่อให้สามารถรายงานผลการตรวจพิสูจน์ให้กับพนักงานสอบสวนได้อย่างรวดเร็ว สามารถขยายผลและเชื่อมโยงไปถึงผู้กระทำผิดได้ และทันกำหนดระยะเวลาในการดำเนินคดี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 กลุ่มงานตรวจเอกสาร

- 2.1.1 ตรวจพิสูจน์ข้อความในเอกสารที่ถูกไฟไหม้ ซึ่งอยู่ในลักษณะเกรียมดำแต่ยังไม่แตกชำรุด
- 2.1.2 ตรวจเปรียบเทียบชนิดของหมึก ชนิดของกระดาษเอกสาร
- 2.1.3 ตรวจข้อความที่เกิดจากรอยกดบนแผ่นกระดาษที่รองการเขียน

2.2 กลุ่มงานตรวจทางเคมี ฟิสิกส์

2.2.1 ตรวจวัตถุของกลางปลอมปน เช่น ทอง เงิน นาก และอัญมณีต่างๆ

2.2.2 ตรวจชนิดและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง สารเคมี สี ของเหลวปลอมปน เช่น น้ำมันปลอมปน

2.2.3 ตรวจเปรียบเทียบของกลางต่างๆ เช่น สี กระจก ดิน หิน ทราช เส้นใย ฯลฯ

2.3 กลุ่มงานตรวจสถานที่เกิดเหตุ

2.3.1 ไปถึงสถานที่เกิดเหตุในเวลาที่เหมาะสม

2.3.2 รายงานผลการตรวจสถานที่เกิดเหตุให้กับพนักงานสอบสวนได้ทันกำหนดระยะเวลา ในการดำเนินคดี

2.3.3 ตรวจเก็บวัตถุพยานสามารถนำไปตรวจพิสูจน์และเชื่อมโยงถึงผู้กระทำผิดได้

2.4 กลุ่มงานตรวจทางชีววิทยาและดีเอ็นเอ

2.4.1 รายงานผลการตรวจพิสูจน์ชีววิทยาและดีเอ็นเอให้กับพนักงานสอบสวนได้ทันกำหนดระยะเวลา ในการดำเนินคดี

2.4.2 รายงานผลการตรวจพิสูจน์ชีววิทยาและดีเอ็นเอ ให้กับพนักงานสอบสวนได้อย่างรวดเร็ว สามารถขยายผลและเชื่อมโยงไปถึงผู้กระทำผิดได้

2.4.3 ตรวจคราบ โลหิตมนุษย์ คราบอสุจิ ตรวจเปรียบเทียบสารพันธุกรรม (DNA) ตรวจเปรียบเทียบ เส้นผม เส้นขนมนุษย์

2.5 กลุ่มงานตรวจลายนิ้วมือแฝง

2.5.1 รายงานผลการตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าแฝงให้กับพนักงานสอบสวนได้ทันกำหนด ระยะเวลาในการดำเนินคดี

2.5.2 รายงานผลการตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าแฝงให้กับพนักงานสอบสวนได้อย่าง รวดเร็ว สามารถขยายผลเชื่อมโยงไปถึงผู้กระทำผิดได้

2.5.3 ตรวจพิสูจน์จุดลักษณะสำคัญของลายนิ้วมือ ฝ่ามือ และฝ่าเท้าของบุคคลต้องสงสัย โดยนำมา เปรียบเทียบในฐานข้อมูลลายนิ้วมืออัตโนมัติ ของกองทะเบียนประวัติอาชญากร (AFIS : Automated fingerprint identification system) และฐานข้อมูลลายนิ้วมือในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

2.6 กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืน

2.6.1 ตรวจเปรียบเทียบร่องรอยซึ่งเกิดจากเครื่องมือเครื่องใช้กับรอยที่ทำขึ้นจากเครื่องมือเครื่องใช้ต้อง สงสัยเพื่อยืนยันว่าเป็นร่องรอยที่เกิดจากเครื่องมือเครื่องใช้อันเดียวกันหรือไม่

2.6.2 ตรวจหาเขม่าปืนภายในลำกล้องปืน ที่ศพ และบนส่วนต่างๆ ของร่างกาย ผู้ต้องสงสัย และบน วัตถุพยานอื่นๆ

2.6.3 ตรวจหาวิถีกระสุนปืน อานาการทะลุทะลวงของกระสุนปืน ระยะยิงบนสิ่งของ และร่องรอย กระสุนปืนที่ปรากฏบนวัตถุ

2.7 กลุ่มงานตรวจยาเสพติด

2.7.1 ตรวจพิสูจน์ยาพิษหรือสารพิษจากอาหาร เครื่องดื่ม และจากวัตถุอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในคดี ประทศุร้ายต่อชีวิตและร่างกายมนุษย์

2.7.2 รายงานผลการตรวจพิสูจน์ยาเสพติดให้กับพนักงานสอบสวน ได้ทันกำหนดระยะเวลา ในการ ดำเนินคดี

2.7.3 ตรวจพิสูจน์ยาเสพติดด้านคุณภาพวิเคราะห์ว่ายาเสพติดของกลางเป็นยาเสพติดหรือไม่และชนิดใด

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในอนาคตกรณีสถานีตำรวจที่มีปริมาณคดีมากควรจัดให้มีทีมตรวจสถานที่เกิดเหตุประจำแต่ละสถานีตำรวจ และจัดหน่วยเคลื่อนที่เร็วในการเคลื่อนย้ายศพหรือวัตถุพยานที่สำคัญ โดยเฉพาะ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงลึกหรือเชิงคุณภาพในบทบาทแต่ละกลุ่มงาน ของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 10 เพื่อให้ทราบรายละเอียดและใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการตรวจพิสูจน์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยความต้องการต่อหลักสูตรการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานและพนักงานสอบสวน รวมถึงผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำผลไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมที่เหมาะสม และตรงกับความต้องการในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาวิจัยบทบาทของพนักงานสอบสวน ในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานในทัศนของเจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน ศึกษาเฉพาะกรณี 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อจะทำให้ทราบข้อมูลและปัญหาที่ครอบคลุมในทุกด้าน สามารถใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาในการอำนวยความสะดวกได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

คันธวุฒิ พลอยอุบล. (2551). การรับรู้บทบาทและบทบาทที่เป็นจริงของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในการควบคุมโรคมาลาเรีย จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เฉลิม รุ่งตรานนท์. (2552). ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านในเขตเทศบาลตำบลจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

ทรงศนีย์ นวลสิทธิ์ไพศาล. (2554). การนำนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการสืบสวนคดียาเสพติดประเภทเมทแอมเฟตามีนไฮโดรคลอไรด์. การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิพย์วณิช ศรีสวัสดิ์. (2549). ความคาดหวังของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองต่อบทบาทของผู้บริหาร กองบังคับการตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมวิทยาประยุกต์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พัชรา สีนลอยมา และคณะ. (2555). *โครงการพัฒนาประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้กับประชาชนด้านการรวบรวมพยานหลักฐานและการพิสูจน์หลักฐาน*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- รัตนา ทองกลับ. (2543). *บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังของผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการ ในทัศนะของข้าราชการ ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดนนทบุรี*. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วีรพันธ์ นาคสุข. (2546). *ความพึงพอใจของพนักงานสอบสวนต่อการปฏิบัติหน้าที่ด้านงานสอบสวน กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี*. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศศิน สุขจรัส และคณะ. (2555). *ประสิทธิภาพของรัฐในการดำเนินคดีความมั่นคงกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ศึกษากรณีจังหวัดชายแดนใต้ (สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)*. สำนักงานคดีแรงงานภาค 9 สำนักอัยการสูงสุด.
- สถาพร พงษ์กัญญา. (2558). *การรับรู้และความคาดหวังต่อบทบาทของศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออก*. ศูนย์วัดกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สะอาด ทางทอง. (2555). *การปฏิบัติงานในสถานที่เกิดเหตุเพื่อตรวจสอบเก็บรักษาวัตถุพยาน*. การค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2552). *ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2552*. สืบค้นวันที่ 15 พฤษภาคม 2559, จาก <http://cloudbox.3bb.co.th/share3/NTQzOXxlM2M5Y2IwODU4NWE0MDgyOWJjODgxMzBiMG14ZWJkZnwxMzE3Mg>
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2552). *ความคาดหวังของคนกรุงเทพฯ ต่อบทบาทและหน้าที่ของมหาวิทยาลัย*. คุญฉินิพนธ์ปริญญาคุญฉินิพนธ์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- สุทัศน์ นาทอง. (2554). *ความคาดหวังของผู้ได้บังคับบัญชาต่อบทบาทหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในอุตสาหกรรม การก่อสร้าง*. การศึกษาโครงการเฉพาะเรื่องปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สุมิตร สุวรรณ และคณะ. (2557). *โครงการประเมินประสิทธิภาพสถานีตำรวจและความเชื่อมั่นของประชาชน ต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557*. กองวิจัย สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สุรนาท วงศ์พรหมชัย. (2551). *การตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์กับพยานหลักฐานในคดีอาญา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรยุทธ อ่วมสำอางค์. (2554). ปัญหาและอุปสรรคของพนักงานสอบสวนในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐาน
ด้านนิติวิทยาศาสตร์ประกอบสำนวนการสอบสวนคดีอาญา ศึกษาเฉพาะกรณีกองบังคับการตำรวจ
นครบาล 1. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อัญญาณี สิทธิอาษา. (2554). แนวทางการปฏิบัติงานทางคดีโดยใช้กระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย
ศึกษากรณีคืออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับแรงงานข้ามชาติในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร.
การค้นคว้าอิสระ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.